

SPELEOLOG, Glasilo speleološkega odseka Planinskega društva »Željezničar«, Zagreb, XIV-XV/1966-67.

Naša najstarejša speleološka revija se bori s finančnimi problemi in le s težavo dohaja čas. Po dveh letih sta zopet izšla dva nadaljna letnika v drobnem zvezku, ki je posvečen dvajsetletnici delovanja odseka in matičnega društva. Revijo že vrsto let prizadevno in trmasto ureja ing. Srečo Božičević.

O delu sekcije, njenih uspehih in težavah v dvajsetih letih je v uvodnem članku pisal urednik sam in se obenem spominjal tudi onih, ki so v odseku sodelovali in ga v začetku tudi vodili.

Naslednji, članek V. Božiča, razpravlja o uporabi vrhne tehnike pri varovanju, ki je pri raziskovanju jam zelo pomembno. Isti avtor opisuje tudi 207 m globoko jamo pod Kosico v Gorskem kotarju. To je območje, ki so si ga v zadnjih letih jamarji-železničarji iz Zagreba izbrali, da ga bodo sistematično preučili. Nekaj spominov na začetne dni in tedne jamarske sekcije pri PD Zagreb je prispeval V. Lončar. Jamarji so zatem v skupini prešli k PD Železničarju in osnovali speleološki odsek, ki je šele pod tem okriljem dobro zaživel. Na kraju je poročilo o sodelovanju jugoslovanskih speleologov pri delu V. mednarodnega speleološkega kongresa, ki je bil lani v Stuttgartu.

Planinci-jamarji želimo Speleologu, da bi kmalu dosegel boljše pogoje za življenje in razvoj.

D. Novak

MONOGRAFIJA O ŠERP AH

Alpinistično odkrivanje Himalaje je istočasno pritegnilo znanstvenike raznih strok in ved k raziskovanju himalajskega področja. Posebne ustanove, med njimi so močno vidne nemške in švicarske, so izdale že cele knjižnice o tistem delu Nepala, Butana, Pakistana, Kašmira in In-

dije, kjer se je planet najvišje pognal v višave. V Nemčiji izhaja obširno delo Khumbu Himal o znanstvenih izsledkih v nepalski Himalaji. V zadnjem času so izšli zvezki o favni (uničevalci insektov in glodalci, ekološke in bionomične študije o sesalcih v vzhodnem Nepalju), posebej pa šest zvezkov o šerpah. V tej monografiji o šerpah je T. W. Funke objavil svoja dognanja o njihovem verskem življenju. Ugotavlja, da vera šerp izvira iz budistične religije »bon« v vzhodnotibetanskem Khamu, ki je prvotna domovina šerp. Prvič so tu objavljeni njihovi religiozni teksti, ki jih uporabljajo pri kultu vegetativnih sil in gorskih božanstev. Delo ponazarjajo številne barvne podobe.

RUDOLF ROTHER

Konec l. 1969 je v Münchenu umrl znani knjigarinar in založnik planinske literature Rudolf Rother v 83. letu svojega življenja. L. 1920 je ustanovil svoje podjetje in v nekaj letih postal svetovni pojem dobro vpeljane in vzorno vodene planinske založbe. V njegovi založbi sta začeli izhajati reviji »Der Bergkamerad« in »Der Winter«, tu so izšli planinski pisatelji svetovnega slovesa: Kugy, Blodig, Lammer, Guido Rey, Hoek, Grassler, Flaig in drugi. Njegovo podjetje ima ogromne zasluge za razširjenje vsega, kar mora znati in imeti dober alpinist, plezalec in smučar. Zanimal se je tudi za naše Alpe. Pri njem je Hellmut Schöner izdal svoj vodič »Julische Alpen« in to l. 1956. V 10 letih so pri Rotherju izšle že tri izdaje te priročne, vestno pisane knjige. Lahko rečemo, da ima založba R. Rother lepe zasluge za popularizacijo našega gorskega sveta ne samo v Nemčiji, temveč tudi v vsej Evropi. Pri delu za 2. in 3. izdajo vodnika je prišlo tudi do sodelovanja med redakcijo našega lista in založbo, ki jo zdaj vodi Rudolf Rother mlajši.

T. O.

»Še vedno menim, da je Soča najlepša reka v Evropi. Ko bi bil slikar, bi slikal julijske gorske vode.«

(Dr. Julius Kugy, »Aus dem Leben eines Bergsteigers«)